

ДЕМОКРАТИЧНА СПІЛКА ВІДБУЛА ЗБОРИ В КИЄВІ

Джерзі Сіті, Н. Дж. — Як інформують з Києва телефоном, Українська Демократична Спілка відбула в середу, 15-го лютого ц. р., свої установчі збори в Києві в надії, що цій неурядовій установі вдасться вибрати свого депутата до нового всеукраїнського конгресу. Згідно з тими інформаціями, Спілка запросила до Києва Михайла Горбачова і

С. ШОНФЕЛДТ НЕ ПОЧУВ В КИЄВІ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

Київ. — Київська газета „Молодь України“, орган Центрального комітету ЛКСМ (комсомолу) України, надрукувала у числі з 28-го січня ц. р. розмову кореспондентів Віталія Портникова і Миколи Княжича з С. Шонфелдтом, який приїхав на Україну з Гюстону в Тексасі.

С. Шонфелдт народився в Нью Йорку, тепер мешкає у Гюстоні, працює викладачем-інженером в нафтовій індустрії. Його бабуся тріхала до З'єднаних Штатів Америки ще перед Першою світовою війною, а мама його одружилася з американцем німецького походження, тому в родині розмовляли в більшості англійською мовою. „Українську мову я чув досить кілька разів на рік, коли ми їздили до діда і бабусі, і ще в церкві. Тут, у Києві, я вивчаю мову, сподіваюсь, коли повернусь, буду говорити з мамою, родичами і знайомими. Вивчаю також російську мову, бо хочу знайти місце праці у фірмі, яка торгуватиме з Радянським Союзом“, — заявив Шонфелдт кореспондентам.

Він мало зміг розповісти про життя української громади в ЗСА, бо не брав в ній участі. На його думку в Нью Йорку живе 75,000 українців, є українські школи, крамниці, ресторани, церкви. У Гюстоні громада невеличка, всього може 50 родин. „Але ми разом відзначаємо українські і американські свята, щорічно беремо участь у фестивалі

Названі співрозмовники кореспондентів закінчують своє повідомлення ствердженнями, що „американського гостя, який тільки почав вивчати українську мову, хвилюють ті ж самі питання, що й ірландських мешканців студентських гуртожитків“. Значить питання мови в Україні є принциповим питанням, питанням бути чи не бути українському народові.

Масмо нового священика

Нью Йорк (Р. Голіят). — Тут в неділю, 5-го лютого ц. р., в церкві св. Юра, о. Теодосій Роман Ільницький, ЧСВВ, відправив свою святочну Службу Божу в асисті отців: о. Вернарда Панчука, ЧСВВ, протоігумена ЧСВВ на американську провінцію; о. ігумена Маврикія Попадюка, ЧСВВ; о. Тараса Прокопова, ЧСВВ; о. Лева Голдейта, ЧСВВ, і о. Василя Салковського, ЧСВВ.

У своїй привітальній проповіді о. Патрикий Пашак, ЧСВВ, генеральний вікарій УКЦеркви Стемфордської дієцезії, ігумен парох церкви св. Юра, привітав новосвяченого священика, який буде душпастирювати в парафії св. Юра, згадував, що для збереження нашого поселення на поселеннях, нам треба покликати до священства священика.

Отесь Панчук, протоігумен американської провінції отців Василіян, звернувши увагу на свої проповіді, що ми не можемо спровадити священиків з інших країн, щоб служили для наших людей тут, бо прийде час, коли ми будемо змушені вислати наших священиків в Україну, яких там бракує. Він згадав про своє минуле, коли то він, як молодий священник, виїхав з України, щоб служити в Канаді, то його мама сказала, що вона про це знала, бо своєю душею відчувала покликання свого сина. „Нам треба священиків, монахів і монахинь — нам треба покликати серед наших дітей, для служби в нашій Церкві й для „вого народу“. Він дякував

Папа Іван Павло II висвячує о. Р. Т. Ільницького в Римі минулого року.

усім щедрим жертводавцям на виховання нових священиків.

Новосвячений ієромонах о. Т. Ільницький, у своїй проповіді, дякував братові Андрієві, теті Стефі й Володимирові Ройвовим за їхню допомогу йому під час студій в Італії. Він вклав у Василіянському Чині, що прийняв його до монастиря св. Йосафата в Глен Кові, який допоміг йому служити у Христовому Винограднику.

Після Служби Божої новосвячений священник стискав мирянам голови й передавав благословення.

О год. 1:30 по полудні, в українському ресторані відбулося прийняття — бенкет, яким провадив голова СУМА Корнель Василік. Він представляв гостей за почесним столом, як також представників організацій

В КИЄВІ ЗАСНУВАЛОСЬ ТОВАРИСТВО УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

„ЯКЩО УКРАЇНА ХОЧЕ БОГА, ТО ЩЕ НЕ ВМЕРЛА УКРАЇНА“, — ЗАЯВИВ ПРАВОСЛАВНИЙ СЯЩЕНИК

Нью Йорк (ЗП УГС). — В суботу і неділю, 11-12-го лютого ц. р., в Києві, в приміщенні Будинку кіно відбулися установчі збори Товариства Української Мови ім. Т. Г. Шевченка. На Захід передано вразіння про ці збори члена Гельсінкської Спілки Миколи Горбала, в яких розповідає:

„Це зібрання, яскравим спалахом висвітлює народні сподівання. Майже кожен виступ — це сконденсований столітній біль України, це крик на поміч, і кожен виступ вартий того, щоб бути донесений всіма засобами масової інформації до кожного громадянина України. Та чи станеться так? Хоч усі виступи знімали телекамерами. Вже ні в кого не виникає сумніву, що теперішні партнерівантвот України боїться свого народу і всі потуги бюрократично-партиійного апарату зараз зводяться тільки до того, щоб зберегти свої панівні привілеї. Оскільки всі засоби інформації республіки в їхніх руках, то зрозуміло, що маніпулюють вони на свою користь. Яскравим доказом цього є дворазовий виступ по телебаченню України ідеологічного працівника ЦК Кравчука з приводу прийняття письментами Києва проекту програми Народного Руху України

за перебудову. Хоч цей документ ще не оприлюднений, Кравчук дозволив собі коментувати його, викривляючи його зміст і наміри. Навіть завжди надто обережний письменник Станіслав Тельнюк у своєму виступі 11-го лютого таку діяльність Кравчука поставив в один ряд із діяльністю Жданова, Суслова, Маленчука, після чого ціла зала встала і скандувала: Геть Кравчука! Геть Кравчука! Та чи ж покажуть це по телевізії? Безпідставний осуд і наговор Кравчука на деяких письменників, що взяли участь у Народній Руху України, настільки очевидні, що поет Іван Драч, якому аж ніяк не можна закрити невідданість Комуністичній партії, заявив на установчій конференції Товариства Української Мови, що вимушений подати на Кравчука в суд.

Делегат установчої конференції, вчителька української мови з Бердянська, цитуючи Кравчука виступ на телевізії, де він говорив: „Хто дав право письменникам виступати від імені народу?“, — запитує: „А хто дав право Кравчукові ставити між письменниками й народом? Кожен мій учень знає, хто такі Олесь Гончар, Іван Драч, Дмитро Павличко. А хто такий Кравчук, що дозволяє собі з екрану

телевізії вимахувати пальчиком? Цікаво, чи й мій виступ покажуть по телевізії так повністю, з кожним жестом, як виступ Кравчука? — питає резонно вчителька. І дійсно цікаво, — зауважує оповідач М. Горбаль.

Цікаво, чи покажуть виступ корейки Лі, що з таким болем розказала українцям про той страшний стан української мови і культури, розказала так хвилююче і розказала по-українськи... Як і виступ угорця Ласло Балу. Чи покажуть виступ хлопця з Кадіївки, що сказав: „Нам не потрібна могутня спілка республік, нам потрібна спілка могутніх республік!“. Чи покажуть виступ студентки з Дніпропетровська, виступ робітника з полтавщини, що нагадав про загинувшого в неволі відомого журналіста Валерія Марченка; нагадав про долю письменника Миколи Руденка, — чи ж покажуть? Як і багато інших виступів, що перетворили конференцію на величне, натхненне свято відродження України? Організатори установчої конференції Товариства Української Мови ім. Тараса Шевченка заслуговували всіх поваг.

І далі: хоч зала будинку кіно не дозволила вмістити всіх бажаючих, — це не применшило ваги форуму.

На конференції були запрошені і виступали представники з Ленінграду й Москви, від українців Польщі й Канади, виступав репресований свого часу поет Ігор Калинець, виступав православний священник отець Богдан, який доленю випадку був запрошений в останній момент, бо як виявилось, запрошений Митрополит київський Філарет так і не прийшов, чим він ще раз підкреслює ставлення Російської Православної Церкви до української мови і культури, і це відзначив о. Богдан у своєму виступі. Ще він відзначив, що Російська Православна Церква, замість того, щоб проводити екуменічну працю в світі, воює з Українською Католицькою Церквою, з Українською Автокефальною Церквою, яку загнули в підпілля. Чи є в цих діях любов? — питає отець? Та отець Богдан вірить, що й керівництво нашої республіки, яке взяло ролю блудного сина, як віруючий, отець надіється, що доля цього блудного сина буде такою ж, як і в Біблії і вони вернуться до свого дому.

Якщо Україна хоче Бога, — каже отець, — а вона хоче справедливості й Бога, то ще не вмерла Україна! Цим і закінчив свій виступ отець.

А. М. Розентол знову згадує про концтабори

Нью Йорк. — Як уже повідомлялось, колишній редактор газети „Нью Йорк Таймс“ А. М. Розентол, представник Американської філантропії групи Кетрін Фіншатрік і завідувачий московським бюро „Нью Йорк Таймс“ Філіп Тавбман відвідали пермський концтабір ВС-389/35, в якому доведлося ув'язнати кару багатьом українським правозахисникам.

А Розентол розповів, що

в'язнів просто заховали від закордонних гостей, повідомивши, що більшість їх заховали і перебувають у санітарній частині. Коли іноземці пробиралися по вузьких стежках у глибокому снігу від катарми до казарми, в одному з вікон відчинилася кватирка і хтось крикнув: „Нам треба з вами зустрітись!“ „Казачков“, вирвалося в начальника, котрий впізнав голос в'язня. Проте гостей повів в інший бік.

Хто такий Казачков, Розентол не знав, але він розумів, що тепер його покарають, тому взяв слово в прокурора і той пообіцяв, що ніхто не буде покараний за розмову з ними.

Очевидно, довідавшись з радіопересилань про цей випадок, мати Казачкова прислала з Ленінграду лист, в якому пише Розентолу: „Мій єдиний син, Михайло Петрович Казачков, перебуває в ув'язненні уже 13 років. Спочатку він був у чистопольській тюрмі, тепер його перевели до пермського концтабору. Заарештований в 1975 році через тиждень після того, як він подав документи на виїзд до Ізраїля. Судили в Ленінграді, звинуватили в зрад батьківщини, ст. 64. А „зрада“ полягала в тому, що він двічі зустрівся з американським вісесонсом“.

Матір Казачкова 76 років, вона тяжко хвора і на багато років позбавлена синівської опіки. Цей лист спонукав Розентола знову опублікувати в газеті деякі свої висновки з поїздки на Урал. Зокрема, він вважає, що це сотні або тисячі правозахисників утримуються в неволі під іншими статтями. Розентол зустрівся з багатьма людьми (Закінчення на стор. 4)

ДЕНЬ ПРЕЗИДЕНТІВ

З уваги на свято Дня Президентів в понеділок, 20-го лютого ц. р., Головна Канцелярія УНСОУ і В-во „Свобода“ будуть закриті. Перше число „Свободи“ наступного тижня друкуватиметься у вівторок 21-го лютого, з датою середи. — Ред.

В Дітроїті відзначать 175-ліття народин Т. Шевченка

Дітройт. — Тут створено громадський комітет із представників усіх товариств Метрополітанного Дітроїту для відзначення 175-ліття народин Тараса Шевченка. Відомо, що в Україні підготовляються величаві святкування та демонстрації зв'язані з цією річницею. Комітет постановив морально підтримати Україну та гідно і величаво відзначити у себе рівнож рік річницю.

Комітет очолює відомі громадські діячі Зенон Василькевич і Юрій Юрків. Створено комісії: Програмову, Фінансову, Інформаційну й Організаційну. Комісії

накреслили план праці й приступили до підготовки, щоб свято випало якнайбільш величаво.

На головного промовця запрошено проф. д-р Леоніда Рудницького, а в містечкій програмі беруть участь оперна артистка Христина Липецька при фортепіановому супроводі Марії Лончини-Лісовської, хор „Бурлака“ з Торонто під батуту Олега Хмільта та місцева молодь.

Свято заплановано відбувати в неділю, 12-го березня, о год. 3-й по полудні в авдиторії школи Фіцджеральда, вулиці Расі і 9-та миль у Воррені.

У СВІТІ

ЕГІПЕТСЬКА ПОЛІЦІЯ ЗАСТРЕЛИЛА у перестрілці мусульманського фанатика-терориста, який був організатором замаху на колишнього президента Єгипту Анвара ель-Садата в 1981 році. Після атакенту єгипетські суди засудили на кару смерті п'ятьох радикальних мусульманів, а 17 були засуджені на довічні терміни тюрми. Голова цієї групи тоді не попав на список засуджених. Його засудили заочно на смерть і поліція ввесь час вела розшуки. Розпізнавши терориста на вулиці, поліцейські кинулись його доганяти, але він втік і була загроза, що він знову втече від правосуддя. Поліція відкрила вогонь і вбила Мохаммеда Отафі, який вважав, що Садат мав два найважливіші гріхи: він нав'язав дружні зв'язки із З'єднаними Штатами Америки й Ізраїлем.

СОВЕТСЬКИЙ ВЧЕНИЙ і правозахисник академік Андрій Д. Сахаров виступив на пресовій конференції в Торонто, Канада, і порушив цілий ряд проблем, включно із своєю кандидатурою на З'їзд народних депутатів. В Канаді він заявив, що ще не вирішив справи, але вже на другий день, тобто 16-го лютого, кореспонденти з Москви повідомили, що Сахаров не кандидатуватиме на депутата нового советського „Конгресу“, який нараховуватиме 2,500 членів, проти волі Президії Академії Наук ССРР, хіба Президія змінить свою думку. На запитання чи він підготовлений до такого посту в советському „парламенті“, Сахаров відповів, що він дійсно мало знається на економіці, але це, на його думку, не є проблемою. „Зайдет до будь-якого підприємства і ви відразу доведетеся про економічний стан в країні“. Затримує питання Афганістану советський вчений підкреслює, що „ми нічого там не осягнули, хіба набалилися виступу за агресію“. Дружина Сахарова Єлена Боннер говорила більше про екологічні проблеми в ССРР, який в цьому питанні стоїть на краю пропасти.

ПАЛЕСТИНСЬКЕ ІНФОРМАЦІЙНЕ агентство ВАФА повідомило, що в Тунісі відбулась зустріч керівника Палестинського Визвольного Організації Ясіра Арафата з американським конгресменом Вейном Овенсом, демократом з Юти. Вашингтонське бюро конгресмена підтвердило цей факт зустрічі. Обидва обмінялися думками відносно неспокою в окупованих Ізраїлем арабських землях, порушення прав людини Ізраїлем і скликання міжнародної конференції, яку підтримує ЗСА, ССРР і багато інших держав світу.

Бомба була захована в радіоапараті, — кажуть британці

Монреаль. Канада. — Британські урядові особи і спеціалісти, які дуже докладно вели слідство у справі збоєння пасажирського літака американської повітряної лінії ТВА над територією Шотландії стверджують, що розрив нових знахідок, що розривна бомба була захована в магнітофонний апарат і наставлена на час, коли вона має розірватися.

Зараз після цього ствердження представники Адміністрації для цивільних летунських полетів відбули поспішну нараду в Монреалі і застановалялися, як запобігти майбутнім подібним терористичним актам.

Федеральна летунська адміністрація З'єднаних Штатів Америки, а згідно Департамент повітряної транспорції наказали своїм летунським компаніям застосувати додаткові заходи безпеки і перевірки багажу пасажирів, а в крайньому випадку категорично заборони переїз з місця на місце електронічних апаратів, які включають радіо, компютери, магнітофонні записувачі тощо.

Звіт британських спеціалістів передав зібраним у Монреалі британським міністер транспорції Пол Ченнон і після цього представники цивільної летунської транспорції прийняли додаткові постанови, які включають також перевезення електронічних апаратів. Ченнон і секретар Департаменту транспорції ЗСА Семюел К. Скіннер запропонували учасникам відбутися в цій справі окрему

сесію для обміркування за-безпечених заходів.

Як відомо, у катастрофі американського літака типу Боїнг-747, лет 103, загинуло 259 осіб, пасажирів і обслуга і ніхто не залишився в живих. Додатково на землі загинуло 11 шотландців, бо головна частина літака впадала на селище Локербі. Загально припускають, що терористи, правдоподібно радикальна організація палестинців, яка діяла з виразного наказу самого аятолли Хомейні, іранського кровожерного диктатора у священних ризах, покладали багаж до літака у Франкфурті з призначенням до Нью Йорку. Покищо британці не говорять виразно кого саме вони підозрюють у збоєнні літака, але, на думку представників американської розвідки, вони напевно знають більше про цю справу. Дехто думав, що атаку виконала, у відплату за зістрілення американцями іранського пасажирського літака над Перською затокою, група терористів з так званого „популярного фронту“ (фракція Палестинської Визвольної Організації) під командуванням жорстокого терориста Ахмеда Джабріля. Ще перед тим закінчилися щека поліція заарештувала кількох терористів тієї групи і знайшла в них на помешканні чимало експлозивного матеріалу та електронічних апаратів.

Спостерігачі кажуть, що від тепер черги на летовищах, особливо перед полетами за кордон, подорожники — довжиною і часом.

До Канади приїхав з України С. Сапеляк

Торонто. — Сюди приїхав недавно з Харкова поет і редактор недавно powsta-лого літературного журналу „Кафедра“ Степан Сапеляк. Йому 37 років і він походить із Тернопільщини. Член Української Гельсінкської Групи, кореспондент „Українського Вісника“, перебув дев'ять років у тюрмах і карних таборах, зокрема у горезвісному таборі ч. 36.

Після звільнення йому не дозволено повернутися у рідну Тернопільщину, де живе його сім'я, і він був змушений поселитися у Харкові. Його поезії відомі в Заході, були друковані у „Сучасності“ та в „Українському Віснику“.

Він був присутній на сим-позиумі, що відбувся в університеті Йорк в Торонто, а

перша зустріч торонто-нського громадянства з поетом відбулася в неділю, 12-го лютого ц. р. у приміщеннях церкви св. Миколая. Поет говорив про теперішні обставини в Україні, особливо в Харкові, де він активний в українській католицькій громаді та в українському культурному житті. С. Сапеляк незначимо динамічна людина і його розмови з українцями Торонто були дуже цікаві. В найближчих днях відбудеться в Торонто літературне читання його поезій, а відтак поет виїждатиме до Вінніпега та до інших українських осередків.

Досі появилось три числа журналу „Кафедра“ під редакцією поета, але не усі передісталися на Захід.

В АМЕРИЦІ

ПЕРЕБУВАЮЧИ ТЕПЕР У ВАШІНГТОНІ, чільний московський економіст сказав, що коли б ЗСА скасувало свої торговельні перепони супроти ССРР, то торгівля між цими країнами зростає б „у 5 до 10 разів“ в наступних п'ятих роках. Абель Аганбегян, економічний дорадник М. Горбачова, говорив також і про те, що коли б Америка привернула Советському Союзу торговельний статус упривільюваної країни, це був би також дуже символічний жест у напрямку поліпшення також і політичних відносин. Його 13-денне перебування в ЗСА пов'язане з пропагуванням книжки, яку він редагував, п. н. „Перестройка“ де зібрано ряд статей російських авторів про зміни, які відбуваються в ССРР.

НЕПОМІТНА ЗМІНА, ЯКУ включено в нову податкову перерібку ньюйоркського закону тому два роки та виявлену тільки недавно, коштуватиме доїжджаючих працівників 50 міль. дол. цього року. Вістка про що приховану зміну знову спонукала багатолітню ривалізацію поміж ньюйоркськими ньюджерськими штетами. Губернатор Нью Джерзі Томас Кейн назвав цю податкову зміну „легально сумнівною“ та запропонував підтримку тим одностаном, що хотітимуть позмагатися з цим в суді. Йдеться тут про те, що доїжджаючі працівники досі платили податок ньюйоркського штету тільки за зароблені в тому штеті гроші. При теперішній зміні їм прийдеться платити податки від загальних заробітків цілої родини.

У ФІЛЯДЕЛФІ ФЕДЕРАЛЬНИЙ апеляційний суд зарядив, щоб Департамент транспорції вимагав від усіх транспортних властей по цілій країні вмонтовання в нових автобусах підйомів для калік і мобільних воззиках. Таке рішення суду запало у наслідок судового процесу проти Департаменту транспорції, саме в цій справі коаліцією 12-ох організацій покалічених осіб під назвою Покалічені американці за доступну публічну транспорцію. Тимоті Кук, директор крайової організації з осіб у Вашингтоні під назвою Крайовий центр дії покалічених осіб, котрий обороняв цю справу, перед судом, заявив, що таке рішення суду було важливою побідою інвалідів.

СВОБОДА **SVOBODA**
 FOUNDED 1983
 Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.
 Svoboda (201) 434-0237 U.N.A. (201) 451-2200
 Subscription 1 year — \$40.00 6 months — \$22.00 3 months — \$12.00
 UNA members 1 year — \$15.00 Change of address — \$1.00 Make check or money order payable to "Svoboda"

Postmaster: Send address changes to
 Svoboda, 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
 Tel. (201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-3036
 Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті, дописи, підписані авторами, не несуть відповідальності за зміст. Редакція застерігає собі право в потрібні виправити, скорочувати надіслані матеріали. Незадоволені матеріали повертаються тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік \$40.00 на півроку — \$22.00 на 3 місяці — \$12.00
 Для членів UNA \$15.00 річно. За кожну зміну адреси — \$1.00
 Чеки "money orders" виставляти на "Svoboda"

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Американське чудо

У минулому році ми переживали аж надто довгу, передвиборчу кампанію, яка закінчилась добрим вибором, увівши 20-го січня ч.р. до Білого Дому 41-го з черги Президента З'єднаних Штатів. Він, Джордж Буш, склав присягу шанувати, берегти і боронити американську Конституцію — поклавши руку на цю Біблію, на яку присягав перший президент ЗСА, Джордж Вашингтон. Життєписи американських президентів — це історія Америки. Були між ними індивідуальності високої класу, були пересічні одиниці — одні залишили батьківщину творче діло, інші зробили помилки, наслідки яких мстяться по нинішній день. День Президентів зазначений у популярному довіднику „Книжка фактів” також як „День Вашингтона” і як „День Вашингтона і Лінкольна”. Ці обидва президенти стали для Америки і всього світу символами. Вашингтон — це символ демократичної держави, — Шевченко мріяв про „праведний закон Вашингтона” для поневоленої України. Абрагам Лінкольн став символом єдності американської нації. Стривнувши із бунтом Півдня, який не захотів скасувати у себе невольничтв — пішов проти Півдня війною і після переможної війни — з'єднав Південь із Північчю. Нині вже забулося про це, — адже в історії Америки були вже й президенти із глибокою Півдня і тепер в Уряді Буша є один негр.

Була в історії Америки ера завойовницьких походів — сучасні американські історики письменники признають гріхи своїх предків, які завойовували автохтонних індіанців і користувались військом задля інтересів американських експортів до країн Центральної та Південної Америки. По нинішній день патріоти деяких латинських американців не забули „доларової дипломатії” ЗСА і по нинішній день всі країни Центральної і Південної Америки принципово протидіають американській збройній інтервенції — наприклад, проти сандіністського режиму в Нікарагуа. Згадано вгорі, що деякі президенти, навіть ті, які належать до найвищої класу, залишили своїм наступникам у Білому Домі дуже погану спадщину. Френклін Делано Рузвельт, колишній посадинок Нью-Йорку, має історичну заслугу переборення „великої депресії” 1930-их років та уведення соціального забезпечення. Він був таким популярним, що вибрали були його чотириразово і щоб таке не повторилося — новий додаток до Конституції обмежив урядування кожного президента до двох чотирирічних каденцій. Його найвнє довіря до Сталіна в Ялтинській конференції 1945 року і його згода на поділ сфери впливів у всьому світі між Америкою і СРСР включно з поділом Німеччини, Індокитаю і Кореї на вільні і комуністичні частини — мститься по нинішній день. Один із справжніх інтелектуалів, знаменитий промовець, який як сенатор здобув собі у цілій країні популярність, був Джан Кеннеді. Його відмова дати петунську охорону вишколеним за його попередника Д. Айзенгавера висадові протикомуністичних кубинців у Свинячій затоці і згодом його зобов'язання супроти Хрущова, що в заміну за відкликання советських ракет з Куби Америка ніколи не виступить збройно проти її комуністичного режиму, створило проблему комуністичної експансії на американський континент. Це зламало доктрину, прийняту за президента Джеймса Монро, доктрину, яка забороняла посягання по владу на американському континенті будь-якої неамериканської країни.

Сьогодні ніхто вже не пам'ятає і не згадує, котрий президент придбав для ЗСА стейт Флориду чи Луїзіану, за котрого президента куплено від Царської Росії Аляску. Сьогодні не говориться про це, який президент був „гірший”, який „кращий”. Це все дрібниці на тлі справжнього американського чуда. Чуда, що за 200 років з пустирів, рідко заселених індіанцями, постала великодержавна з наймогутнішою збройною силою і найвищим життєвим стандартом.

ВІДВІДУЮЧИ ЛІСБОНУ В Португалії, державний секретар З'єднаних Штатів Америки Джеймс Бейкер назвав „трагічною” дев'ятилітню війну в Афганістані і заявив, що тепер Советський Союз повинен допомогти афганцям відбудувати їхню економіку. „Нам не зашкодило б формально звернутися до СРСР, щоб він разом з нами допоміг афганцям, які так багато натерпілися під час довгої війни”, — заявив Бейкер кореспондентам.

Реформаторські рухи можна завважити в Мадярщині. Новий лідер Кароль Грош, який вибраний на місце Кадара, прихильник ліберально-політичних напівпраймів, та господарських і суспільно-політичних реформ Горбачова і його активних прихильників старастається перепролати зміни в системі, що приносили б користь громадянам. Мадярська Соціалістична Робітничка Партія МСРП, яка має своїх руках мажоритарську владу від 1948 року може втратити її, у зв'язку із змінами на політичному відтинку. Партіяна конференція МСРП, яка відбулася у травні минулого 1988 року, рішила йти дорогою „соціалістичного плюралізму” з однопартіійною системою, однак ідея з багато-партіійною системою здобула під час останнього року децидуючу підтримку і тому провідник Політбюро реформіст Імре Пошгай сказав, що Мадярщина, правдоподібно, буде розвивати багато-партіійну систему. У зв'язку з цими реформаторськими рухами один дипломат із Заходу передбачує, що 1990 рік буде для Мадярщини роком великих політичних змін. У тому році відбувається Конгрес урядуючої партії МСРП, парламентні вибори, які також прийняття нової конституції. Ці зміни системи на відтинку політичному будуть мати великий позитивний вплив на господарську країну, яка сильно підупала у зв'язку із нищенням соціалістичного господарського системою московського зразка.

Треба також зазначити,

Володимир Яців

РЕФОРМАТОРСЬКІ РУХИ У СХІДНІЙ ЄВРОПІ

що активність членів чехословацької спільноти збільшилася поза офіційними колами, які стараються не допустити до політичних змін в країні. Активісти Хартії прав 77 продовжують свою боротьбу за права людини, не зважаючи на переслідування урядовими чинниками. Сьогодні чехословацька спільнота знайшлася у тяжкому положенні на господарському відтинку. Партіїні лідери, які перейняли владу в 1968 році побоюються, що вони можуть втратити владу, коли будуть впроваджені демократичні зміни в їхній країні, і тому вони не допускають до ніяких активностей, що могли б вплинути на зміни.

Однак Чехо-Словацьчина, як передовна індустріальна країна, не зважаючи на її ускладнення на відтинку економічному, що спричинили занепад господарки країни, як теж внутрішньої політики диктаторського уряду на відтинку суспільно-політичному, починає показувати ознаки активності на всіх відтинках громадського і господарського життя країни.

У трьох східноєвропейських країнах, а це в Східній Німеччині, Болгарії і Румунії, можна встановити пасивність до всіх тих змін суспільно-політичних, які запланував Горбачов і

його прихильники. Факт негативного наставлення до реформ у системі соціалістичній московського зразка, можна ствердити в забороні журналу „Спутник” в Східній Німеччині і забороні висвітлювати п'ять фільмів. Така негативна настанова лідера Східної Німеччини, і одверта підтримка лідера Румунії, який своєю господарською політикою спричинив важкі клопоти в соціалістичній системі, може мати негативний вплив на політичний і господарський реформи, що переводяться в життя у сусідніх східноєвропейських країнах.

Болгарія, одна із відданих сателітів Советського Союзу, остаточно після певного періоду часу пасивності до змін в системі, рішилась підтримувати реформи заплановані Горбачовим і його соратниками.

Будучність Східної Європи більш непевна у зв'язку з потребою економічного з'єднання Західної Європи, яка може залишити народи Середньої і Східної Європи самих з їхніми проблемами. І тому вони стараються нав'язати торговельні зв'язки з країнами Заходу, і — Східній Німеччині із Західною, а знову Мадярщина з Австрією.

Треба підкреслити, що у зв'язку з ферментами в по-

одинокіх соціалістичних країнах-сателітах Советського Союзу, ніхто не може з певністю сказати включно із експертами Заходу, як теж із советськими спеціалістами на відтинку їхньої внутрішньої політики, які будуть наслідки цієї активності в ділянці суспільно-політичній.

Такі спроби змін на відтинку господарському і суспільно-політичному відбувалися у минулому, однак їх ліквідувала сила диктаторських урядів. Тепер виглядає, що спроби змін у системі, які ставитися в поодинокіх соціалістичних сателітських республіках, мають вигляд втриматися тому, що Советський Союз не протиставляється цим реформаторським рухам, і не стримує демократизації в Середній і Східній Європі. Москва знає, як також лідери у Варшаві чи в Будапешті, є свідомі цього, що врятування країн від господарської катастрофи може прийти тоді, коли наступить зміцнення і відновлення зв'язків із Заходом.

Демократичні країни Заходу повинні підтримати народи цих Східноєвропейських країн, які прямують до змін, не тільки господарських у своїх країнах, але до суспільно-політичних, а ставитися негативно до тих сателітських Східноєвропейських урядів, які стараються не допустити до реформ у своїх країнах. Наслідком сильніших зв'язків між Заходом і Сходом, може наступити ізоляція урядів Праги чи Бухаресту, які ставляться негативно до всяких змін у системі.

туюче становище, пришити їм латку „націоналістично-революціонерів”, „нацистських колаборантів”, „агентів капіталізму” тощо, або використати їх для своїх цілей.

Подібна ситуація є в ділянці спорту. Українці спорту — гості, змугнені на Олімпійських Ігрищах, які здобували більшість медалей для советської республіки, мусять виступати, як „советські чемпіони”. Навіть не проголошують, що вони української національності. Президент Міжнародного олімпійського комітету в інтерв'ю заявив, що представники республік, які входять у склад СРСР, як подібних „Союзів”, як Югославія, Чехо-Словацьчина, мають право виступати, як окремі національні групи під власними прапорами. Але в практиці совети стосують засаду „Іване без хати, Іване без долі... Ти гинув, а славу сусід добрий взяв”...

Не інакше і з людьми, які прибувають тут під різними претекстами й багато з них включаються в наше громадське життя. Ми не маємо ніякого розвідного апарату, щоб перевірити, чи це національно свідомі українці, чи „діти Шербицького”, чи просто підставлені більшовиками люди зі спеціальними дорученнями, як це було в випадку з проф. Віктором Петровим-Домонтовичем в Мюнхені, або з проф. Осечинським-Курятвичем у Львові.

Ці моменти треба взяти до уваги, поки вільні українці обмінюються з підсоветською Україною в культурно-мистецькій, науковій, спортивній, чи в інших позаполітичних ділянках.

Володимир Барагута

„МИ З УКРАЇНИ, ЧИ „МИ УКРАЇНЦІ?”

„Timeo Danaos et dona ferentes”...

„Боюсь данайців навіть, коли приносять дари”...

дистатися за лаштунки. Члени цих ансамблів розмовляють по-російськи, а більшість із них не володіють українською мовою взагалі. Програма виступів цих інколи високомистецьких груп укладена заздалегідь советськими урядовими чинниками й її не вільно змінити. Обов'язково до „бочки українського меду” домішані кілька ложок російського дьогтю. Коли це танкова група, то обов'язково мусять бути виконані московські танці, а коли це вокально-музичний ансамбль, то мусять проспівати пісні в роді „Про Парашу, любов нашу”, як писав Шевченко.

Це стосується не тільки виступів ансамблів, але й співаків-солістів. Крім арії з опери „Богдан Хмельницький”, як признавання гетьманові за підписання Переяславської угоди, яка стала початком кінця нашої державності, співаки мусять виконувати тільки народні пісні, бо куди українцям виконувати композиції видатних наших чи світових композиторів? Коли свого часу виступав у Карнегі Голл баритон Дмитро Гнатюк, публіка домагалася, щоб соліст виконав „Гетьмани, гетьмани”... Гнатюк привітно усміхнувся і сказав: „Заспіваю вам, друзі, „Зі сиром пироги”... Яким еквівалентом до могутньої Шевченкової поезії є народно-гумористична пісенька.

А на закінчення концерту Гнатюк проспівав пропагандивну комуністичну агітку на лад „Ми на горі всім буржуям світовий пожар запалим”, — а безкритична публіка, очарована його голосом і майстерністю виконання, не дослухалася слів і ентузіастично оплескувала й гукала „браво!”, „славно!”.

Сам автор статті стверджує, що „Київ і Москва (чи навпаки?) дозволяють час від часу на призд якоїсь невинної колоспної самодіяльної групи, щоб розвеселити „прогресивну публіку” в Ерров Парку. А ось тепер у виступах балету Мойсеева найбільш привабливими мистецькими точками є українські танці. Але їх рекламують у пресі, радіо й телевізії та пишуть про них рецензії, як про танці „російського”, чи якогось неіснуючого „советського народу”.

Р. Купчинський підсуває думку, щоб „наші країні ансамблі їздили з концертами по Україні й показали, що й тут твориться якась українська культура”. Він вираховує, до яких місцевостей ці колективи повинні заїздити.

Задум добрий, але є дві заковки: і програма виступів і маршрут цих колективів будуть укладені за вимогами советських урядових чинників, а східна більшовицька машина може поставити ці ансамблі в незручне, а то й компро-

схему американським студентам.

Нам, нашим історикам, це величезна, відповідальна й конечна, хоч тяжка, але необхідна праця, переконати й доказати неправильність цієї російської теорії. У цій праці, в цій конфронтації з російською наукою ми маємо на що спертися. Великий наш історик Михайло Грушевський у своїй багатотомній монументальній Історії України-Руси виказав неправильність і безосновність схеми Карамзіна й його послідовників.

Правильність підходу до творення українського, білоруського й російського народів за схемою Михайла Грушевського поволі пробирається в американську історичну науку, завдяки праці наших сучасних істориків, що вже у великій кількості стали викладачами на американських університетах.

Тому, що історичну „плутанину” тяжко не раз навіть і легким українцям розібрати, пропонуємо зацікавленим покіряться дещо щирішою і корисною працею визначного й невтомного історика-дослідника, а зокрема дослідника грушевських, Любомира Винара, професора Кентського стейтового університету.

Праця проф. Л. Винара написана англійською мовою, видана Українським Історичним Товариством у 1988 році п.з. „Михайло Грушевський — Українсько-російська конфронтація в історіографії”.

Книжка розміром 6 на 9 1/2 інча в м'якій оправі має 116 сторінок. Тут подана таблиця зі змістом, портрет Михайла Грушевського, передне слово й подяка.

На зміст складаються такі розділи й підрозділи: 1. Введення — історична перспектива, 2. Історична схема Михайла Грушевського, 3. Гласність і протиставлення до схеми Грушевського, 4. Гласність і Михайло Грушевський, 5. Висновки.

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про опінію... без опінії

Недавно в тижденьвику „Нью Йорк” появилася цікава стаття на тему нового „феномену” в американських інтелектуальних колах, — а це висловлювання опінії (часом навіть дуже гострої) про новини на книжковому ринку без прочитання тих книжок, про які говориться. Автор статті з гумором і легкими кпинами наводить багато прикладів, як ті, що силуються бути інтелектуалами постійно тепер провадять розмови та висловлюють опінії про книжки лише на підставі прочитаних рецензій, а не самих книжок. У висліді того, хто відважиться висловити свої думки, такі прочитавши книжку, що з одних чи других причин тепер є темою розмов, його висмівають.

Це цікаве і дивне явище, але щось у тому є, що теперішній опінії дуже часто родяться та ідуть, немов вогонь, охоплюючи широкі кола спільноти, хоча ця спільнота повторяє лише думки висловлені одиницею, дуже переконливо. І так твориться „широка опінія”, хоча вона лише переказує. Але не теоретизує, а сяєм до останнього прикладу, який дійсно вишлюк. Йдеться тут про книжку Сальмана Рашиді „Диявольські вірші”, що недавно появилася у англійсько-американському відомому видавництві, С. Рашиді, сам індієць та визнає ісламської релігії, написав вже декілька повістей англійською мовою і вони втілюються признаннями літературних критиків. Але вертаючись до повісті „Диявольські вірші” — це фантазія про двох осіб, які врятувалися із летунської катастрофи, народжуються в іншій добі, а один з них стає пророком, який починає проповідувати. Сама тема викликає несподівану реакцію серед цих, що належать до мусульманських релігій і тисячі людей почало публічно протестувати проти поширення

цієї книжки. Досі у тих протестах загинуло дев'ять осіб, а сотні є поранених у Пакистані та в Ірані, де Аятола Хомені проголосив нагороду у висоті мільйонів доларів для того, хто убіє С. Рашиді.

Найцікавіше в тому, що автор оспорюваної книжки старастається переконати заявами в пресі своїх протестників, що вони протестують проти чогось, чого в цій книжці зовсім немає.

Ось і тут маємо найбільше трагічний доказ до чого може довести опінія, без справжньої опінії. Ці тисячі пакистанців та індієць навіть не бачили на очі повісті С. Рашиді, а виробили собі свій погляд про її шкідливість на підставі „підказаної опінії” одиниць, яким залежало на тому, щоб книжку не читали не лише в мусульманському світі (де вона вже заборонена), але також в американському. Справа однак прийняла зовсім несподіваний і трагічний оборот.

Ми маємо і в нашій спільноті приклади, як може творитися загальна опінія про книжки без справжнього їх читання. Не так давно українська спільнота дуже негативно прийняла праці деяких наших літераторів на тему найславнішого українського поета, мовляв, як можна безцінювати ідею, приписуючи йому людські слабості. Але тільки деякі; перештукати критиків праці, а загалом повторяє лише заслухану опінію одиниць. Подібна історія із виданням творів одного оспорюваного у нас письменника, про творчість якого виробилася опінія і в тих, що нічого з нього не читали. Але тут це інша проблема: чи слід створювати опінію про письменника на підставі його особистого характеру, чи лише письменницького таланту? Це вже інша тема, яку може колись також порушити в рубриці „Про це і те”.

O-KA

Павло Глазовий

ДЕМАГОГІЯ

Молодці-редактори
 Так уже старалися,
 Так до кожного рядка
 Пильно придивалися,
 Що, бувало, обскубуть,
 Обшукують до щорочки —
 І лишались від книжок
 Тільки політурочки.
 Потім хулапа у статтях
 Майстер демагогії:
 — Де сучасні Шеріні!
 Де сучасні Гоголі?
 Та якби тих Шерініх
 Так хабанно правили,
 То хіба б вони томи
 В стадок нам оставили?
 Ні, явилися би у світ
 З кучми брошурками
 І здавалися би тепер
 Блазнями й придурками

(Вірш з України)

Д-р Степан Воляник

НОВА ПРАЦЯ ПРОФ. ЛЮБОМИРА ВІНАРА

Українські історики постійно і інтенсивно працюють над поширенням знання і відомостей у західному світі, а зокрема в Америці, про український народ та його історію. Праця ця важлива, потрібна, а то й необхідна, бо на Заході, а зокрема в Америці, досюгочасні американські історики, за малими винятками, плутають нашу древню історію з історією Росії. Приймаючи тут теорію триєдиної Русі з твердженням, що Київська Русь — це початок Росії і російський нарід виводить свій початок з Київської Русі.

Теорію таку вводять в російську історію Н.М. Карамзін, а за ним його послідовники російські історики такі, як М. Погодін, С. Солов'єв, та В.О. Ключевський. Теорію, схему та періодизацію російської історії Карамзіна цілковито розвинули наш великий історик Михайло Грушевський, який своїми незбитими та науково обґрунтованими історичними фактами виказав фальшивість та недоречність т.зв. традиційної схеми Карамзіна. Російську схему початку російського народу прийняли безкритично американські історики. Вона, російська теорія, ще більше утвердилася й поширилася, коли, в часі після більшовицької революції 1917 року до Америки прибула велика кількість російських емігрантів, а серед них немало професорів, які ставали викладачами, зокрема історії Східної Європи, в американських університетах і, в своїх викладах передавали й утверджували російську

П. 1. Традиційна схема „російської” історії і питання раціональної організації східних слов'ян за Михайлом Грушевським.

П. 2. Історіографічна документація про Грушевського: 1. Александр Шулгин, 2. Михайло Карпович, 3. Г. В. Симпсон, 4. Микола Чубатий, 5. Оскар Галескі, 6. Едвард О. Винот, мол.

П. 3. Михайло Грушевський — добіркова бібліографія — Л. Винар, 1. Бібліографія бібліографів, 2. Праці Михайла Грушевського, 3. Бібліографія публікацій про Михайла Грушевського.

П. 4. Іменний покажчик. Ціна книжки 8 дол. Набути можна в Українському Історичному Товаристві, Кент, Огайо.

Користуватися цією працею повинен обов'язково не тільки кожний історик-дослідник, але кожний любитель історії, що цікавиться минулим українського народу від древніх часів і досюгочасні. Праця ця допоможе кожному в поборюванні неправильної, неправдивої, й фальшивої теорії та схеми російських істориків про початки творення українського, білоруського й російського народів. Вона стане в пригоді кожному любителю історії, який шукає роз'яснень в „заплутаній” історії початків східно-слов'янських народів.

Уже по написанні цих рядків про працю Л. Винара, прочитав я підвальну статтю „Росіяє карасі їхня невірна історіографія” Максима Бойка, „Свобода” з 31-го грудня 1988, ч. 249, яка дуже прецизно й вірно толкує неправдивість російської історіографії. Тому, хто переочив цю статтю, доряджує дуже її прочитати.

Вона, ця стаття М. Бойка, доказує недвозначно, як дуже на часі появилася праця Л. Винара про раціональну схему Михайла Грушевського.

КРАЙОВИЙ КОМІТЕТ ТИСЯЧОЛІТТЯ ПЛАНУЄ ВИДАТИ АЛЬБОМ

Діяльність Крайового Комітету Тисячоліття Християнства в Україні довідає до кінця. За нами пророблена велика робота. В кожній місцевості Америки, де тільки живуть українці, було відзначено цей великий ювілей, що небуденну подію в історії української Церкви і народу.

Ми показали цілому світові, що Тисячоліття Християнства — це наше українське, а не російське Тисячоліття. Багато імпрез, конференцій, публікацій, статей в чужій і українській мові, окремі видання засвідчили нашу історичну правду.

Крім кількох інших, перед Крайовим Комітетом Тисячоліття залишається одне дуже відповідальне завдання — увіковічнити ці великі святкування окремою книгою-альбомом.

Всі ми знаємо, як мало інформації дійшло до нас про святкування 900-ліття і навіть 950-ліття українського Християнства. Ми б не хотіли, щоб це недостаттє наших предків повторилося і ми. Закінчуючи нашу діяльність, ми хочемо залишити нашим нащадкам і дослідникам документ-історію як ми відзначали цю світлу подію у ЗСА і навіть в інших країнах. Тому Крайовий Комітет вирішив видати ілюстровану книгу-альбом „Відзначення Тисячоліття Українського Християнства у ЗСА“. Книга ця буде мати приблизно 300 сторінок, великого формату (11"х9"), з твердою кольоровою обкладинкою і друкована на доброму блискучому папері.

Без активної допомоги всіх місцевих комітетів Тисячоліття нам буде не під силу видати цю книгу. Пам'ятайте — ця книга не буде квіткою до краєвиду Крайового Комітету, а книгою всіх нас, кожного місцевого комітету і кожної людини, яка будь-чим причинилася до цих відзначень.

Тому звертаємося до вас підготувати найпізніше до 25-го квітня 1989 року такі матеріали і переслати на адресу Крайового Комітету:

1. Статтю-хронологію про діяльність вашого комітету, в якій були б включені такі інформації: дата створення і склад комітету; діяльність за хронологічним порядком — засідання, доповіді, академії, Богослуження в чужих церквах, бенкети, зустрічі з чужими достойниками і установами, проголошення українського Тисячоліття мейорами міст і губернаторами. В залежності від величини вашої громади і проробле-

ної праці, такі статті українською або англійською мовою, повинні бути довжиною на 4 до 16 сторінок машинопису через один відступ. Якщо стаття буде писана українською мовою — обов'язково проситесь написати резюме англійською мовою довжиною від 2 до 4 сторінок машинопису.

2. Окремо проситесь подати інформації про видані вашим комітетом книжки, брошури, пресові повідомлення.

3. Подати кому, коли і при якій нагоді і які книжки було передано з нагоди Тисячоліття (церковні діячі, бібліотеки, журналісти, університети, коледжі).

4. В книзі-альбомі плануються опублікувати важливіші фоторепродукції статей в американській пресі. Дуже побажано, щоб ви прислали оригінальні вирізки з газет чи журналів, щоб забезпечити якнайкращу якість передруку.

5. Фотографії: чорно-білі фотографії у кількості від 4 до 10 будуть опубліковані у книзі без жадних фінансових зобов'язань із сторони комітетів. За кольорові фотографії (ми б хотіли опублікувати їх найбільше) комітети є зобов'язані заплатити лише за сепарацію кольорів такі суми: за фотографію величиною на цілу сторінку (11" х 9") — 175 дол., за пів сторінки (9" х 5 1/2") — 100 дол., на 1/4 сторінки (5 1/2" х 4 1/2") — 75 дол. Гроші проситесь прислати разом з висилкою на нашу адресу фотографій. Побажано, щоб фотографії почесних голів і голів комітетів подано окремо. До кожної фотографії проситесь подати підписи — якнай докладніші інформації про осіб чи дану подію.

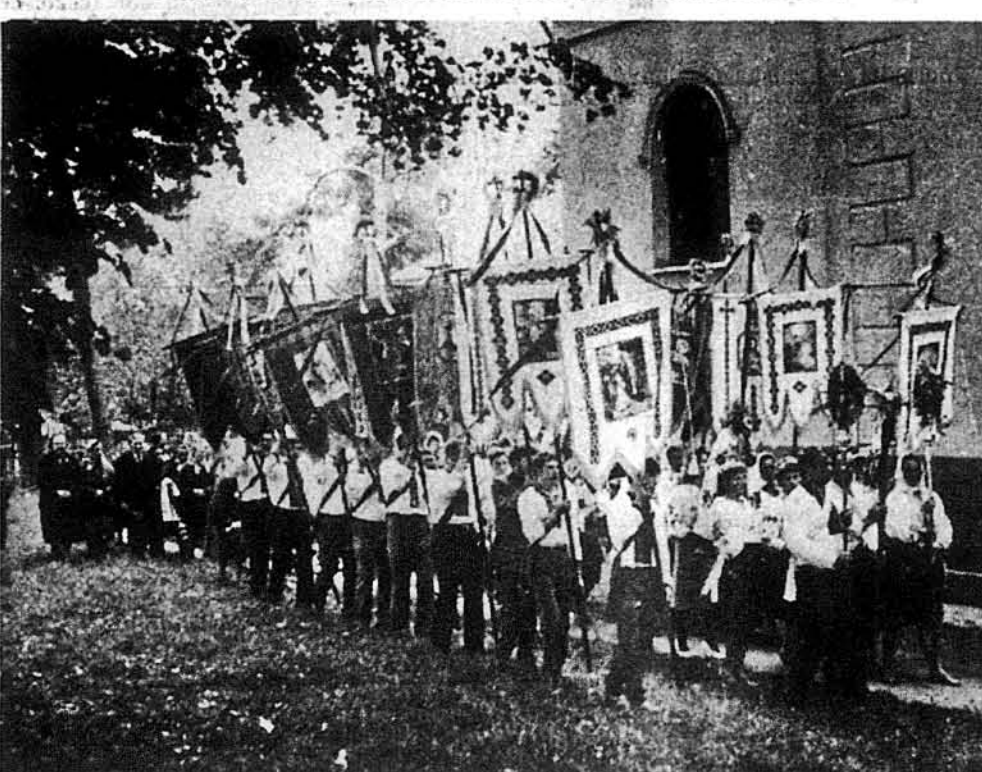
Продажна ціна книги-альбому буде вивисити приблизно 50 дол. Тому просимо разом з висилкою матеріалів підготувати листу осіб, які готові будуть таку книгу купити і подати скільки примірників цієї книги переслати на адресу вашого комітету для її розпродажу.

Поданою цією інформацією, хочемо наголосити, що про ті комітети і місцевості, від яких ми не отримаємо матеріалів, як з'ясовано вище, у книзі-альбомі нічого не буде опубліковано. Ми, правда, не матимемо змоги про них написати із-за браку інформації і матеріалів.

У надії, що комітети будуть зацікавлені цим кінцевим нашим спільним проектом — виданням цієї пам'ятної книги-альбому — очікуємо від них матеріалів до визначеного речення.

Юрій Солтис
голова Ділового Комітету

ФРАГМЕНТИ ІЗ СВЯТКУВАНЬ ТИСЯЧОЛІТТЯ ХРИСТИЯНСТВА НА ТЕРНОПІЛЬЩИНІ

Недавно до редакції „Свободи“ передано для використання ці знімки із святкування Тисячоліття Християнства в селах Тернопільщини. Як видно із знімків, багато молоді брало участь у тих святкуваннях минулого року.

ДЕЯКІ ДРУКАРСЬКІ ЧОРТИКИ

У статті Марії Храпливої п. з. „Земля — Планета Року“ („Свобода“, ч. 24 з 8-го лютого ц. р.) треба читати: „Але люди в ім'я постулу й індустріалізації довели її до безприкладної загрози“, як і має бути: „Отелління океанів підносить позем їх води і викликає теж позем їхне топління льодовика...“. В іншому місці треба читати: „Найчистіше паливо — природний газ...“ і має бути: „будувати там проти залливу океанами, засаджувати дерева...“ — Ред.

ЧЕХО-СЛОВАЦЬКА ПОЛІЦІЯ і працівники державної служби безпеки перевели в Празі і на провінції численні арешти серед правозахисників, щоб, як кажуть поінформовані особи, зменшити можливість організації демонстрацій під час процесу письменника Вацлава Гавеля. Крім того газета „Руде Право“, орган компартії ЧСР, перестерігала очих демонструвати, що до них будуть застосовані строгіші покарання за порушення публічного спокою. Правозахисники заявили, що вони, не зважаючи на перестороги, планують протестувати у якійсь формі проти загострення режиму, порушення прав людини, тоталітарних методів діяльності поліції тощо.

Увага! Філадельфія і околиці! УКРАЇНСЬКИЙ ОСВІТНО-КУЛЬТУРНИЙ ЦЕНТР

ТА
УКРАЇНСЬКЕ МУЗИЧНЕ ТОВАРИСТВО,
УКРАЇНСЬКИЙ МУЗИЧНИЙ ІНСТИТУТ,
ЧОЛОВІЧИЙ ХОР „ПРОМЕТЕЙ“,
УКРАЇНСЬКА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА
„САМОПОМІЧ“,
УКРАЇНСЬКА „ЩАДНИЦЯ“,
ТОВАРИСТВО СЕНЬОРИВ,
ТОВАРИСТВО УКРАЇНСЬКИХ ПРОФЕСІОНАЛІСТІВ
запрошують на

КОНЦЕРТ Олега Криси

СВІТОВОЇ СЛАВИ СКРИПАЛЯ

при фортепіані — ТЕТЯНА ЧЕКИНА
КОНЦЕРТ ВІДБУДЕТЬСЯ

в неділю, 26-го лютого 1989 р. о 4-й год. по пол.
в Українському Освітньо-Культурному Центрі
700 Седар Роуд
ПІСЛЯ КОНЦЕРТУ ПРИЙНЯТТЯ.

КОНЦЕРТ З НАГОДИ СІЧНЕВИХ РОКОВИН У ВАШІНГТОНІ

В січні в різних місцевостях З'єднаних Штатів, де живуть українці, відбулися концерти для відзначення роковин незалежності і соборності Української Народної Республіки. В суботу, 29-го січня, Об'єднання Українців Вашингтону, Д.К., влаштувало для відзначення цих роковин концерт українського міщаного хору „Думка“ з Нью Йорку під мистецтвими керівництвом Семени Комірного. Святкову промову вголосив голова Світового Конгресу Вільних Українців мгр Юрій Шимко, який прибув з Торонто, Канада, до Вашингтону і відбув ряд зустрічей з американськими урядовими представниками. Програмою керувала Аня Дидик-Петренко, працівниця Українського Відділу „Голосу Америки“. Вечір-концерт відкрив коротким привітальним словом голова управи Об'єднання Українців Вашингтону інж. Володимир Демчук. Про значення цього свята він, між іншим, сказав: „Синьо-жовті кольори — символ вільної України — незбудьками вросли в стежки другої батьківщини. Одним з тих історичних незбудьків, який повинен закорінитися на стежках наших других батьківщин — це 22-ге січня 1918 і 1919 років. 22-го січня 1918 року проголошенням IV-им Універсалом Української Самостійної Соборної Держави і створенням державної влади кінено українську проблему на міжнародну арену. 22-го січня 1919 року з'єднується Західна Народна Республіка з Українською Народньою Республікою в одну соборну і суверенну державу. Ця злука є сьогодні вершиною політично-державного формування української нації і досі вважається символом та дороговказом для усіх українців“. На закінчення голова ОУВ інж. Володимир Демчук закликав до всеукраїнської єдності та здійснення ідеалів, за які боролися 70 років тому діди і батьки.

Святкову промову українською і англійською мовами вголосив голова СКВУ мгр Юрій Шимко. Привітавши зібраних представників місцевих церковних і світських організацій, серед яких був український католицький єпископ Михайло Кучмак і духовенство місцевих української православної і католицьких церков, з Новим Роком і побажавши їм найкращих успіхів у їхній праці, Юрій Шимко сказав, що сьогодні, в добу, коли людство завойовує космічні простори, розщиплює атомне ядро та завершує найвищий рівень технологічних і матеріальних досягнень, одна п'ята частина людей у світі не може втішатися національною і державною свободою і гарантіями людських прав, серед них і український народ. Наші святкування січневих роковин, продовжують доповідати, це перш за все заклик світові стримати оцей процес і навести еволюцію від політичного застою, деспотизму та великодержавного гноблення на шлях волі і свободи. Січневі події були виявом суверенної волі народу на несповторному процесі всенародного повстання, які вписані в анналах історії і міжнародного права. Далі в майже одногодній промові голова СКВУ закликав до духовної мобілізації, щоб зцементувати усіх українців перед іспитом історії, бо події сьогодні розвиваються швидкими темпами. Він нагадав словами поета-правозахисника Євгена Сверстюка про „суворий час випробувань“, маючи на увазі політику гласності і перебування в Радянському Союзі, зокрема в Радянській Україні. Юрій Шимко сказав, що незважаючи на гласність і перебування на Україні далі продовжують репресії з

боку радянської влади. Він заявив, що СКВУ повністю солідаризується з протестом Української Гельсінської Спілки проти того, щоб у Москві в 1991 році відбулася конференція з гуманітарних питань Гельсінського Прикінцевого Акту. Водночас голова СКВУ вимагав, щоб до 1992 року Москва здійсни-

ла і вирівняла усі недоліки та недостаттєння у сфері релігійних і людських прав і щоб визнала існування Української Православної і Католицької Церков. Юрій Шимко далі сказав, що цим святкуваннями січневих роковин ми заявляємо нашу єдність і солідарність з народом, який спричинився (Закінчення на стор. 4)

15-го лютого 1989 р. відійшов у Вічність мій Найдорожчий ТАТО
бл. п.

АНДРІЙ БАРАННИК

ПАНАХИДА в п'ятницю, 17-го лютого, о год. 6:30 веч. в Humiston Funeral Home в Кергонсон, Н. Й.
ПОХОРОН в суботу, 18-го лютого ц. р. о год. 10-й ранку з укр. кат. церкви св. Трійці в Кергонсон, а тіло спочине на Pine Bush Cemetery в Кергонсон, Н. Й.

Дочка — ГАЛИНА

Помоліться за наших друзів

ЗАУПОКІЙНА СВЯТА ЛІТУРГІЯ

за спокій і вічну радість душ померлих Добрадів
Фонду Катедр Українознавства
відправиться в Римі — в каплиці Обителі Отця Студитів,
у лютому ц. р., за Блаженної Пам'яті:

ФИЛИПА КАПИТЧУКА
д-ра МИХАЙЛА ПОГАЗУ
ОСИПА НОВИЦЬКОГО
д-ра МИРОСЛАВА САГАЙДАК
д-ра ТЕОДОЗІЯ СЕНКОВСЬКОГО
ІВАНА І ТЕТЯНУ СТЕЛЬМАХ
МИХАЙЛА ФЕДЬКА
ЛЕВКА ЧАЙКІВСЬКОГО
ПЕТРА ЯЦЕВА

Всіх ВП. Жертводавців ФКУ просимо про молитви за померлих наших друзів.
Помоліться в часі відправи Заупокійної Богослужби, щоб поєднатися з нами в поході молитов до Всевисьного за тих, що творили добро.

Вічна Пам'ять Померлим Добрадів ФКУ!
ГОЛОВНА ЕКЗКУТИВА
ФОНДУ КАТЕДР УКРАЇНОЗНАВСТВА
(ФКУ)

ПОДЯКА

5-го грудня 1988 р. померла у Філадельфії, Па.
на 74-му році життя,
наша Найдорожча і Незабутня
ДРУЖИНА, МАМА, БАБУНЯ

бл. п.

ОЛЬГА з ПІЛЬКОВИХ ГЕВРИК

Цією дорогою дякуємо Всечесним о. митратові Зенонові Злочовському та о. Володимирові Пелехові за відправлення похоронних відправ, сердечне дякуємо Рідним, Приятелям і Знайомим за їхні слова співчуття, виявлені нам в зустрічах, телефоном і письмом. Всім, хто взяв участь у похоронних відправах, хто вшанував Покійну, зложивши дати на Святі Літургії, квіти та пожертви на громадські цілі.

На ЗАУПОКІЙНІ БОГОСЛУЖБИ зложили: Давідка і Борис Захарчуки; Стефан Ковалевич і родина; Христина і Богдан Пенні; Наталка і Маркіян Титли; Ольга Титла; Оксана і д-р Юрій Тритяки; Надія і Маріан Цюлки; Marion P. and Joseph B. Callaghan; Lynn and Joe Mongeluzi.

В пам'ять Покійної склали:
На УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ в Нью Йорку: Ліда і Мирон Базарі — \$100; Стефа та Іван Геврики і родина — \$100; родина Пільків — \$100; д-р Любомир Романків — \$100; Стефа і Михайло Бабяки — \$50; Зірка і д-р Роман Воронки — \$50; Маріяка Я Омелія Гельбіки — \$50; Катерина Ковшечик — \$50; 67-й відділ СВА — \$50; д-р Лариса і Любомир Онницьки — \$50; Христина і Богдан Пенні — \$50; Наталка і Маркіян Титли — \$50; Надія і Маріан Цюлки — \$50; Марія Шуст — \$50; Марія Даниш — \$30; Ірена і Богдан Гасюки — \$30; д-р Осип Кущірі — \$25; Оксана Комановська — \$25; Ірена і д-р Лев Данко — \$25; Ірена Максимюк — \$25; Іванна і Стефан Рожанковські — \$25; Галина і Богдан Титли — \$25; Богданка і Євген Титли — \$25; д-р Богдан Цимбалістий — \$25; Стефан Гнатенко зі сном Назарем — \$20; Надія Світлична і Павло Стокотельний — \$20; University of Pennsylvania Department of Facilities Planning — \$200.

На УКРАЇНСЬКИЙ НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ГАРВАРДСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ: Надія і Маріан Цюлки — \$50; Валентина Дуцлович — \$20; Анна Найдан — \$20.

РОДИНА

Ділимося сумною і болісною вісткою з Родиною.

Знайомим та Українському Громадою, що в суботу, 11-го лютого 1989 р., несподівано відійшла у Вічність на 78-му році життя наша Найдорожча МАМА, БАБЦЯ, КУЗИНКА, БРАТОВА, СТРИЯНКА І ТЕТА

бл. п.

Оксана (Нуна) Ковалів з роду Доманик

ЗАУПОКІЙНІ ПАНАХИДИ відбудуться в понеділок, 13-го і вівторок, 14-го лютого 1989 р., а ПОХОРОННІ ОБРЯДИ І СВЯТА ЛІТУРГІЯ в церкві св. Миколая в Торонто в середу, 15-го лютого 1989 р. Тіліні останки Покійної спочили на цвинтарі Park Lawn.

Бл. п. Покійна Оксана залишила у глибокому смутку синів:

ІГОРЯ з дружиною МАРИКОЮ
ОРЕСТА І АНДРІЯ
внуки: МИРОНА, ЛЯРИСУ І ТАРАСА
та ближню і дальшу Родину
ВІЧНА ЇЇ ПАМ'ЯТЬ!

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

ФЕДЕРАЛЬНОЇ КРЕДИТОВОЇ
КООПЕРАТИВИ

„САМОПОМІЧ“ в Джерзі Сіті, Н. Дж.

— відбудуться —

дня 26-го лютого 1989 року
в залі

Українського Народного Дому
90-96 Fleet Street, Jersey City, N.J.
Початок о год. 3-й по полудні

Запрошуємо усіх Членів нашої Кредитової
Кооперативи до участі в Загальних Зборах.

ДИРЕКЦІЯ

Main Office: 558 Summit Avenue, Jersey City, N.J. 07306
Branch Office: 981 1/2 South Broad Street, Trenton, N.J. 08604

Президія Української Американської Координаційної Ради

повідомляє всіх представників організацій та відділів,
що наступний

РІЧНИЙ З'їзд Крайової Ради УАКР

— відбудеться —

в суботу, 4-го березня 1989 р. о год. 10-й ранку
в Українському Народному Домі в Нью Йорку
при 142 Second Avenue, New York, N.Y.

Д-р ІВАН О. ФЛІС
Голова Президії

Д-р БОГДАН ШЕБУНЧАК
Голова Крайової Ради

